

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 maja 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi XIII Wydział Gospodarczy w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Paweł Hajdys

po rozpoznaniu w dniu 10 maja 2018 roku na posiedzeniu niejawnym w Łodzi

sprawy z powództwa Towarzystwo (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko (...) spółce akcyjnej z siedzibą w Ł.

o zapłatę kwoty 20.000 zł

1. zasądza od pozwanej (...) spółki akcyjnej z siedzibą w Ł. na rzecz powódki Towarzystwo (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 15.000 (piętnaście tysięcy) zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie:

a) od 28 września 2017 roku do dnia zapłaty od kwoty 7.500 (siedem tysięcy pięćset) zł,

b) od 19 października 2017 roku do dnia zapłaty od kwoty 7.500 zł (siedem tysięcy pięćset) zł;

2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

3. zasądza od pozwanej (...) spółki akcyjnej z siedzibą w Ł. na rzecz powódki Towarzystwo (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 2.558,50 zł (dwa tysiące pięćset pięćdziesiąt osiem złotych i pięćdziesiąt groszy).

Sygn. akt XIII GC 3161/17

UZASADNIENIE

24 listopada 2017 roku Towarzystwo (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. wniosła do Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi pozew przeciwko (...) spółce akcyjnej z siedzibą w Ł. o zapłatę kwoty 20.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 28 września 2017 roku do dnia zapłaty od kwoty 10.000 zł i od 19 października 2017 roku do dnia zapłaty od kwoty 10.000 zł oraz kosztami procesu według norm przepisanych. Powódka wskazała, że 8 lipca 2000 roku doszło do wypadku w ruchu drogowym, w którym życie stracił małoletni M. G.. Sprawcami tego wypadku byli A. L. i S. K.. Wskutek śmierci M. G. szkodę niemajątkową w wysokości po 25.000 zł poniosło jego rodzeństwo B. S. i T. S.. Powódka, jako ubezpieczyciel OC pojazdu, którym poruszał się A. L., wypłaciła rodzeństwu zmarłego M. G. B. S. i T. S. tytułem zadośćuczynienia odszkodowania w wysokości po 20.000 zł, z czego dochodzi po 10.000 zł od pozwanej, która udzielała ochrony ubezpieczeniowej z tytułu ubezpieczenia OC pojazdowi, którym poruszał się S. K. – odpowiedzialnemu w 50% za powstałą szkodę.

(pозew – k.2-7)

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwana oświadczyła, że nie przeczy swojej odpowiedzialności oraz temu, że strony odpowiadają za powstałą szkodę w 50%, a także wysokości szkód i wysokości wypłaconych przez pozwaną zadośćuczynień. Pozwana podniosła jednak, że pozwana wypłaciła ww. poszkodowanym tytułem zadośćuczynień za śmierć brata po 5.000 zł, w związku z czym powinna powódce zwrócić łącznie nie 20.000 zł, lecz 15.000 zł.

(odpowiedź na pozew – k.62)

Ustosunkowując się do odpowiedzi pozwanej na pozew powódka wskazała, że jej zdaniem pozwana uznała powództwo do kwoty 15.000 zł. Dalej, w ocenie powódki, skoro pozwana nie podniosła żadnego zarzutu niweczącego albo godzącego w roszczenie powódki a związanego z wypłatą kwoty 10.000 zł tytułem zadośćuczynień, to powództwo powinno być uwzględnione w całości.

(pismo powódki z 27.04.2018 r. – k.75-77)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

8 lipca 2000 roku A. L. kierując pojazdem marki P. o numerze rejestracyjnym (...) w wyniku niedostosowania prędkości do warunków panujących na drodze zderzył się z wyjeżdżającym z drogi podporządkowanej motocyklem marki J. o numerze rejestracyjnym (...) kierowanym przez S. K., który nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu nadjeżdżającemu pojazdowi marki P.. Wskutek zderzenia kierujący pojazdem marki P. zjechał na pobocze i potracił pieszą L. S. oraz poruszającego się rowerem małoletniego M. G..

W wyniku odniesionych w wyżej opisanym zdarzeniu obrażeń małoletni M. G. zmarł.

Wina A. L. spowodowania wypadku została stwierdzona prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Biłgoraju z dnia 11 kwietnia 2001 roku ((...)), zaś wina S. K. spowodowania wypadku została stwierdzona prawomocnym wyrokiem tegoż Sądu z dnia 29 maja 2002 roku.

W dacie spornego zdarzenia pojazd marki P. był ubezpieczony zakresie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych przez powódkę Towarzystwo (...) spółkę akcyjną z siedzibą w W., zaś pojazd marki J. – przez pozwaną (...) spółkę akcyjną z siedzibą w Ł..

Poszkodowani B. S. i T. S. byli rodzeństwem M. G..

Poszkodowani zgłosili szkodę powódce i pozwanej.

Powódka wypłaciła poszkodowanym kwoty po 8.000 zł zaś pozwana po 5.000 zł tytułem zadośćuczynienia za śmierć brata.

Następnie poszkodowani zawarli z powódką ugody, mocą których kwoty zadośćuczynień za śmierć M. G. zostały ustalone na 25.000 zł na jednego poszkodowanego, powódka zobowiązała się dopłacić po 12.000 zł każdemu poszkodowanemu, zaś poszkodowani zrzekli się dalszych roszczeń z tego tytułu wobec obu stron procesu.

Powódka wypłaciła poszkodowanym w wykonaniu ugód po 12.000 zł i wezwała pozwaną do zapłaty w terminie 30 dni – tytułem regresu – kwot po 10.000 zł. Wezwania zostały doręczone 28 sierpnia 2017 roku i 19 września 2017 roku.

(okoliczności bezsporne; nadto: odpis wyroku SR w Biłgoraju z 11.04.2001 r., II K 508/00 – k.20-20v; odpis wyroku SO w Zamościu z 28.09.2001 r., II Ka 364/01 – k.21; wyrok SR w Biłgoraju z 29.05.2002 r. – k.22-22v; potwierdzenia zgłoszenia szkody – k.23-24; zgłoszenia szkody – k.25-31; wypis umowy – k.32; odpis aktów stanu cywilnego – k.33-35; ankiety informacyjna – k.36-42; ugody – k.43 i k.46; potwierdzenia przelewów – k.49-51; decyzja wypłaty odszkodowania – k.52; wezwania do zapłaty wraz potwierdzeniami odbioru – k.53-57)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

W przedmiotowej sprawie nie było sporu co do faktów, w tym przede wszystkim co do podobnej winy i podobnego stopnia przyczynienia się A. L. i S. K. do spowodowania wypadku drogowego, skutkiem którego śmierć poniósł M. G. (co zresztą zostało stwierdzone wyrokami sądu wydanymi w postępowaniu karnym, którymi sąd w niniejszym postępowaniu jest związany – art. 11 k.c.), oraz co do wysokości szkody niemajątkowej wyrządzonej

poszkodowanym B. S. i T. S., a polegającej na znacznym pogorszeniu ich sytuacji życiowej wskutek śmierci M. G., za co odpowiedzialność odszkodowawczą na podstawie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych ponoszą obie strony procesu (art. 436 § 1 k.c., art. 446 § 3 k.c., art. 822 k.c. oraz § 12 i § 13 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 17 listopada 1998 r. w sprawie ogólnych warunków obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej podmiotu przyjmującego zamówienie na świadczenia zdrowotne za szkody wyrządzone przy udzielaniu tych świadczeń (Dz.U. Nr 143, poz. 921).

Zgodnie z brzmieniem obowiązującego w dacie szkody przepisu art. 828 § 1 k.c., jeżeli nie umówiono się inaczej, z dniem zapłaty odszkodowania przez zakład ubezpieczeń roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na zakład ubezpieczeń do wysokości zapłaconego odszkodowania. Jeżeli zakład pokrył tylko część szkody, ubezpieczającemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem zakładu ubezpieczeń.

Jak z kolei stanowi art. 441 § 2 k.c., jeżeli szkoda była wynikiem działania lub zaniechania kilku osób, ten, kto szkodę naprawił, może żądać od pozostałych zwrotu odpowiedniej części zależnie od okoliczności, a zwłaszcza od winy danej osoby oraz od stopnia, w jakim przyczyniła się do powstania szkody.

Na gruncie art. 828 § 1 k.c. słusznie M. Krajewski wskazał (M. Krajewski, Umowa ubezpieczenia. Art. 805-834 KC. Komentarz, C.H.Beck, 2016, Komentarz do art. 828 k.c.), „W praktyce zwykły regres ubezpieczeniowy ma zastosowanie przede wszystkim w ubezpieczeniach mienia. Nie można jednak wykluczyć jego stosowania również w odniesieniu do ubezpieczenia OC. Przypadek taki może wchodzić w rachubę, jeżeli oprócz ubezpieczonego i jego ubezpieczyciela OC za szkodę odpowiadają jeszcze inne osoby, których sytuacja kształtuje się w ten sposób, że gdyby ubezpieczony sam naprawił szkodę, przysługiwałoby mu w stosunku do nich roszczenie o zwrot całości lub części spełnionego świadczenia. Konieczne jest wówczas przyjęcie, że również w stosunku do ubezpieczyciela OC, który naprawił szkodę, osoby te są zobowiązane do zwrotu odpowiednio całości lub części świadczenia. Jeżeli osoby współodpowiedzialne za szkodę nie są jednocześnie objęte tą samą umową ubezpieczenia OC, w literaturze powszechnie przyjmuje się, że ubezpieczycielowi przysługuje w stosunku do nich roszczenie regresowe, a jego źródłem jest art. 828 § 1 KC (tak m.in. K. Malinowska, w: Komentarz PrUbGosp, t. II, s. 355–356; W. Warkało, W. Marek, W. Mogiński, Prawo ubezpieczeniowe, s. 108–109). Wniosek taki jest słuszny, choć w świetle sformułowania przepisu trudno uznać go za oczywisty. Na podstawie art. 828 § 1 KC z dniem zapłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela przechodzą na niego roszczenia ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę. Rzecz w tym, że przed zaspokojeniem poszkodowanego osobie objętej ubezpieczeniem OC nie przysługują jeszcze żadne roszczenia w stosunku do innych osób odpowiedzialnych. Ewentualne uprawnienia regresowe nabyłaby ona dopiero w chwili naprawienia szkody. Zapłatę odszkodowania przez ubezpieczyciela OC na rzecz poszkodowanego można jednak zrównać w skutkach prawnych z zapłatą dokonaną przez samego ubezpieczonego. W związku z tym należy przyjąć, że roszczenia regresowe w stosunku do osób współodpowiedzialnych za szkodę powstaną po stronie ubezpieczonego, po czym (po tzw. "logicznej" lub "prawniczej" sekundzie) natychmiast przejdą na ubezpieczyciela na podstawie art. 828 KC (zob. szerzej M. Krajewski, Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej, s. 524–527). W stosunku do osób współodpowiedzialnych za szkodę ubezpieczyciel nabywa prawa, jakie przysługiwały ubezpieczonemu, a nie poszkodowanemu. W typowych sytuacjach są to wynikające z art. 441 § 2 lub 3 KC roszczenia o zwrot części lub całości spełnionego świadczenia. W każdym razie bezpośrednio z tych przepisów wynika nabyte przez ubezpieczyciela uprawnienie ubezpieczonego, jeżeli ubezpieczony i osoba trzecia wspólnie odpowiadali za szkodę wyrządzoną czynem niedozwolonym. Jeżeli zaś ich odpowiedzialność oparta była na innej podstawie, wchodzi niekiedy w rachubę roszczenia mające źródło w wymienionych przepisach stosowanych w drodze analogii. Pozwala to na rozstrzygnięcie szeregu szczegółowych kwestii, np. w odniesieniu do terminu przedawnienia roszczeń regresowych ubezpieczyciela. Na podstawie art. 828 KC ubezpieczyciel, który naprawił szkodę, może również nabyć uprawnienia w stosunku do ubezpieczyciela OC osoby współodpowiedzialnej. Sytuację tę należy wyraźnie odróżnić od przypadku podwójnego ubezpieczenia OC, kiedy to nie stosuje się subrogacji (...). W aktualnie analizowanym przypadku chodzi o objęcie dwoma różnymi stosunkami ubezpieczenia OC dwóch różnych osób, które w danej sytuacji faktycznej ponoszą odpowiedzialność za tę samą szkodę.”

W związku z powyższym należy uznać, że na podstawie art. 828 § 1 i art. 441 § 2 k.c. ubezpieczyciel jednej z osób, która przyczyniła się do powstania szkody, może nabyć roszczenie przeciwko ubezpieczycielowi OC drugiej osoby, która przyczyniła się do powstania szkody, maksymalnie do takiej wysokości, jakiej w razie zapłaty nabyłby ubezpieczony przez niego sprawca szkody. W realiach niniejszej sprawy oznacza to, że między sobą strony mogły nabyć roszczenie regresowe jedynie do wysokości połowy należnego poszkodowanym zadośćuczynienia, tj. do kwot po 12.500 zł, łącznie do 25.000 zł jako że na takiej samej zasadzie między sobą odpowiedzialność ponosili sprawcy wypadku. Ponieważ powódka wypłaciła po 20.000 zł, łącznie 40.000 zł, zaś pozwana po 5.000 zł, łącznie 10.000 zł, powódka nabyła względem pozwanej roszczenia regresowe w wysokościach po 7.500 zł (20.000 zł – 12.500 zł), łącznie 15.000 zł.

Odsetki ustawowe za opóźnienie w zapłacie poszczególnych kwot odszkodowania należne były od 28 września 2017 roku i 19 października 2017 roku (art. 455 oraz art. 481 § 1 i 2 k.c.).

Z tych względów Sąd orzekł, jak w punktach 1. i 2. wyroku.

Z uwagi na to, że żądanie powódki nie zostało uwzględnione w całości, Sąd o kosztach procesu rozstrzygnął na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c., dokonując stosunkowego ich rozliczenia. Koszty poniesione przez powódkę wyniosły 4.617 zł, na co złożyły się: opłata od pozwu (1.000 zł), koszty wynagrodzenia pełnomocnika procesowego w osobie radcy prawnego (3.600 zł) i opłata skarbową od pełnomocnictwa (17 zł). Koszty poniesione przez stronę pozwaną objęły 3.600 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika procesowego w osobie radcy prawnego i 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Koszty procesu łącznie w niniejszym postępowaniu wyniosły zatem 8.234 zł. Z dochodzonej pozwem kwoty 20.000 zł za zasadną Sąd uznał zasądzoną od pozwanej kwotę 15.000 zł, co oznacza, że powódka wygrała spór w 75%. I w takim zakresie strona pozwana powinna ponieść koszty procesu (6.175,50 zł), zaś powódka powinna je ponieść w 25%, co odpowiada kwocie 2.058,50 zł. W konsekwencji Sąd zasądził w punkcie 3. wyroku od pozwanej na rzecz powódki tytułem zwrotu kosztów procesu kwotę 2 558,50 zł.

ZARZĄDZENIE

(...)